

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselőjének neve, címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe** felperesnek, az **alperes jogi képviselőjének neve, címe**) által képviselt **alperes neve, címe** alperes ellen közgyűlési határozat jogellenességének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017.október 24. napján kelt 22.P.23.054/2016/33. számú ítélete ellen az alperes részéről 35. és 37. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését pedig megváltoztatja és a keresetet elutasítja. Az alperes perköltség fizetésre kötelezését mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 150.000 (százötvenezer) forint + áfa mértékű együttes első és másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a 11/2016.(05.26.) közgyűlési határozattal történt etikai kódex módosítás jogszabálysértő volt. Ezen túlmenően a 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat jogellenességének megállapítása mellett e határozat hatályon kívül helyezését kérte, mert az az alapszabállyal ellentétes.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Állította, hogy az új Ptk. alapján működik, és a 2015. december 2. napján módosított, egységes szerkezetbe foglalt alapszabály volt a keresettel támadott határozat meghozatalakor a hatályos és a jelenleg is hatályos alapszabálya. Vitatta, hogy a támadott közgyűlési határozat alapszabálysértő.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a per megszüntetése iránti kérelmet elutasította, és az alperes 2017. április 14-én hozott, 14/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozatát hatályon kívül helyezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, fizessen meg a felperesnek 18.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy ezt meghaladóan a felek maguk viselik saját költségeiket. Az ítélet indokolása szerint 2016. május 26. napján tartott közgyűlésen a 11/2016.(05.26.) számú közgyűlési határozattal a 2015. december 2-án elfogadott etikai kódexben visszaállította a 2.2. szerinti titoktartás követelményét. E határozat végrehajtásra nem került, e helyett az alperes 2017. április 11. napján megtartott közgyűlésén új határozatot hozott az etikai kódex 2.2. pontja vonatkozásában 19/2017.(04.11.) szám alatt. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes az alperesi egyesület rendes tagja, a per megindítására a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:35. § alapján jogosult volt, melyre tekintettel az alperes permegszüntetés iránti kérelmét elutasította. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a per megindítása a határozat jogszabálysértő voltának megállapítása iránt nem szükségszerű a felperesnek az alperessel szembeni jogai megóvása végett, nincs a felperesnek olyan védendő joga, amely miatt szükségszerű lenne a perindítás. A határozatot az alperes nem hajtotta végre, illetve önként megváltoztatta, így álláspontja szerint a Pp. 123.§ szerinti megállapítási kereset feltételei nem álltak fenn. A 2017. április 11. napján hozott közgyűlési

határozat határozat hatályon kívül helyezésére irányuló kereset tekintetében az alperesi egyesületi iratok alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a 2017. április 11. napján tartott közgyűlésen hozott határozatok a 2015. december 2-i - Ptk-nak megfelelő - alapszabály hatálya alatt születtek, ezért a Ptk. rendelkezései alapján vizsgálta a közgyűlési határozat alapszabálynak megfelelését. Az alapszabály 2. § 2. pontja az alperes fő tevékenységét rögzíti, míg a 6. § 1., 7. pont a rendes tagok jogosultságait, melynek értelmében az egyesületi rendes tagok az egyesület tevékenységében részt vehetnek, az egyesület szakmai tevékenységében lehetőség szerint elsőbbséget élveznek. Erre figyelemmel a jogszabály véleményezési felkérések vagy tanácsadói megbízások alapján végzett munka, illetőleg az annak során keletkező iratok, egyéb dokumentumok nem lehetnek titkosak az egyesületi tagok előtt, illetve a megbízásra vonatkozó szerződés nem zárhatja el a tagokat az információ megismerése elől, az ilyen korlátozás az alapszabályba ütközik. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen túlmenően a közgyűlési határozat megfogalmazása olyan rugalmas értelmezésre adhat alapot, amely alapján bármely indokból, bármilyen információ, bárki, bármely vagy valamennyi tag számára titkosításra kerülhet, olyannyira, hogy akár a megbízás tárgya is titkos lehet az egyesületi tagok előtt is. Ezért megállapította, hogy a határozat, illetőleg az etikai kódex azon szabálya, amely alapján bármikor, bármilyen okból, bármely információ bárki, így az egyesületi tagok előtt is titkosítható, alapszabályba ütközik, különös tekintettel arra, hogy a határozat szövegezése szerint a - titkosítást - konkrét tartalommal a megbízási szerződés tölti ki, és lehetőséget ad arra is, hogy maga a megbízás és a titoktartásra vonatkozó előírások is titkosak legyenek a tagok előtt. Ezáltal a támadott közgyűlési határozat az egyesületi tagok alapszabályban rögzített jogait jelentős mértékben korlátozza, az egyesület céljának, alapelveinek érvényesülését akadályozza. Ezért a Ptk. 3:35. § felhívásával a 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperes eljárás szabálytalansága elleni kifogását nem találta alaposnak. A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, a felperes 50%-os pernyertessége alapján.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, az ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint a 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat által az egyesület etikai kódexének 2.2. pontjában meghatározott titoktartási követelmény nem áll szemben az alapszabály 2.2., illetőleg 6.1. és 7. pontjával, a titoktartási követelmény nem gátolja az egyesület tagjait abban, hogy az egyesület tevékenységében részt vegyenek. A megjelölt rendelkezés nem kógens szabályozás, mindig adott jogszabály véleményezési felkérés vagy tanácsadói megbízás kapcsán mérlegeli az elnökség a munkában részt vevők számára a titoktartási kötelezettség előírását, ami nem gátolja a tagok egyesületi tevékenységben való részvételi jogát. Megítélése szerint azzal, hogy bizonyos esetben az elnökség úgy dönt az egyesület érdekében, hogy valamely munkaszerve által végzett tevékenység során kapott fejlesztési eredményt bizalmasan kezeli, és azt harmadik személy részére nem teszi hozzáférhetővé, nem sérül az egyesület céljainak, alapelveinek az érvényesülése. Vitatta, hogy a közgyűlési határozat rugalmas értelmezésre adhatna alapot. Álláspontja szerint nem lehet egzakt módon meghatározni, mely információ, titok vonatkozásában lehet a titoktartási kötelezettséget elrendelni, az minden esetben egyénileg mérlegelendő. A perköltség vonatkozásában is támadta az elsőfokú ítéletet, kérve a felperes pernyertességét a megállapított 50%-nál alacsonyabb arányban meghatározni, mivel nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a felperes módosította a keresetét, az általa előterjesztett négy kereseti kérelem közül csak egy tekintetében állapította meg a bíróság, hogy megalapozott. Eljárási kifogását fenntartotta, rámutatott, hogy a 2017. október 10-i elsőfokú tárgyaláson az elsőfokú bíróság kérdései nyomán módosította a felperes a keresetét akként, hogy a határozat jogellenességének megállapítása helyett a 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kéri. Erre tekintettel kifogásolta, hogy a keresetmódosításra az elsőfokú bíróság közreműködésével került sor.

A Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.21.442/2017/5. számú végzésével a felperes Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezését mint elkésettét hivatalból elutasította.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását indítványozta. Egyúttal megismételte a csatlakozó fellebbezésben foglaltakat, a 11/2016.(05.26.) számú határozat jogszabálysértő volta megállapítására. A perköltséget megállapító rendelkezést helytállónak tartotta, az alperes pervesztessége okán. A csatlakozó fellebbezési illeték visszatérítését kérte.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

Fellebbezéssel támadott az elsőfokú ítéletnek a 14/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozatot hatályon kívül helyező, valamint az alperest perköltségre kötelező rendelkezése volt. A felperes csatlakozó fellebbezéssel támadta az elsőfokú ítéletnek a megállapítási keresetet elutasító rendelkezését, mely csatlakozó fellebbezés elkésettség okán jogerősen elutasításra került. Ebből következően fellebbezéssel nem volt támadott az elsőfokú bíróság ítéletének a per megszüntetése iránti kérelmet, valamint a megállapítási keresetet elutasító ítéleti rendelkezése. Ezért a Pp. 228. § (4) bekezdésére is figyelemmel ezeket a Fővárosi Ítéltábla nem érinthette.

A felperes fellebbezési ellenkérelme olyan megállapításra irányult, mely megállapítás tekintetében fellebbezéssel és csatlakozó fellebbezéssel az elsőfokú ítélet nem volt támadott, így a jogerősen elbírált megállapítási keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedett. Fellebbezési ellenkérelemként a fellebbezéssel nem támadott körben az elsőfokú ítélet indokolása nem támadható. Az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett részét érintően a fellebbezési ellenkérelemben foglaltak nem képezhették a fellebbezési eljárás tárgyát. Az indokolás tekintetében kért megállapítások nem voltak megtehetők. Itt utal a másodfokú bíróság arra, hogy a jogerősen elutasított csatlakozó fellebbezés illetékének visszatérítéséről nem a jelen bíróságnak kell határoznia, hanem az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdés i) pontja, valamint a 79. § (4) bekezdés alapján az alperes az adóhatóságtól kérelmezheti.

A felperes eljárási kifogása tekintetében a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy az elsőfokú eljárás irataiból megállapíthatóan a felperes keresetét nem 2017. október 10. napján személyesen, a bíróság felhívására pontosította, hanem már korábban a 2017. augusztus 22. keltű, jogi képviselője útján elektronikus úton előterjesztett és 2017. augusztus 23. napján érkezett beadványában a 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt is kifejezett kereseti kérelmet terjesztett elő. Az alperes a perindítási határidő elmulasztására nem hivatkozott, kifogást e körben nem terjesztett elő. A Ptk. 3:36. § (1) bekezdése szerint a 30 napos keresetindítási határidő elévülési jellegű, azt a bíróság hivatalból nem veheti figyelembe, kizárólag az ellenérdekű fél kifogása alapján vizsgálhatja a bíróság a 30 napos keresetindítási határidő betartottságát és annak esetleges jogkövetkezményét is csak ennek alapján vonhatja le. Miután az alperes ilyen kifogást nem terjesztett elő sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárásban, ezért azt a másodfokú bíróság sem vizsgálhatta, és érdemben kellett a fellebbezési kérelem korlátaira figyelemmel a 14/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat jogszabályba, illetve alapszabályba ütközésének fennállását vizsgálni.

A közgyűlési határozat az etikai kódex 2.2. pontját módosította a közgyűlési határozatban meghatározott szövegezéssel. E szövegezésnek a szavak általánosan elfogadott jelentése és nyelvtani értelmezése sem adott olyan következtetés levonására és eljárási következményekre alapot, amelyekre az alperes a fellebbezésében hivatkozott, nevezetesen, hogy az elnökség fenntartotta magának a jogot, hogy adott esetben titoktartási kötelezettség körébe esőnek minősítsen egy feladatot, illetve hogy egyénileg mérlegelendő a titoktartási kötelezettség elrendelése.

A 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozatban az etikai kódexnek a titoktartási

követelményként megfogalmazott 3 mondata a másodfokú bíróság megítélése szerint a szavak általánosan elfogadott jelentése és nyelvtani értelmezés alapján is egyértelmű, nem bármilyen információ, bármilyen okból, bárki számára történő titkosításáról rendelkezik, így az elsőfokú bíróság által hivatkozott rugalmas értelmezésre nem ad alapot. A közgyűlési határozatban rögzített etikai kódex három mondattal történő módosításából nem következik az alperes által megfogalmazott értelmezés.

A 2017. április 14-én meghozott 19. számú közgyűlési határozat bíróság általi felülvizsgálata során a bíróság kizárólag az elfogadott határozat tartalmából és annak a szavak általánosan elfogadott jelentése nyelvtani értelmezéséből indulhatott ki. Kiterjesztő értelmezésre még az alperesi nyilatkozatra figyelemmel sem volt lehetőség. A határozat konkrét tartalma alapján volt megítélhető az, hogy a határozat a felperes által megjelölt alapszabályi rendelkezésbe, azon belül az alperesi tevékenység meghatározásba, illetőleg a tagsági jogokba ütközik-e, a tagsági jogok sérelmét jelenti-e.

A keresettel támadott 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat a titoktartás követelményét három mondatban szabályozza. Az első mondat egy általános elvet mond ki, fő szabályként a szabad információ áramlás és átláthatóság követelményét rögzíti. Ez alóli kivételt szabályoz a második mondat, amely szerint az egyes jogszabály véleményezési felkérések vagy tanácsadói megbízások, ahol a megbízó a munkában részt vevők számára titoktartási kötelezettséget ír elő. A mondat megszövegezése a másodfokú bíróság megítélése szerint egyértelmű abban, hogy a megbízó akár jogszabály véleményezési felkérésnél, akár tanácsadói megbízásnál nem zárható el attól, hogy adott körben titoktartási kötelezettséget írjon elő a megbízás elfogadásával, amelyet az alperes a tevékenysége során mint szerződéses kötelezettséget betartani köteles. Ebből következően az ilyen szerződéses titoktartási kötelezettség az egyesületi tagokat nem akadályozza abban, hogy az egyesület tevékenységében részt vegyenek, tagi jogait gyakorolják, figyelemmel arra is, hogy a közgyűlési határozat harmadik mondata szerint a titoktartásra vonatkozó előírásra a szerződéses tartalom az irányadó. Azaz amennyiben olyan szerződéses kötelezettséget vállalt az alperesi egyesület a működési körében, amely meghatározott körben titoktartást ír elő és ezt az alperes vállalta, ez nemcsak az alperesre, hanem az alperes tagjaira is irányadó. Ilyen kötelezettségvállalás önmagában nem jelenti a fő szabályként kimondott szabad információ áramlás és átláthatóság oly mértékű korlátozását, amely egyúttal a tagsági jogoknak az alapszabályban rögzített érvényesülését az egyéb titoktartásra vonatkozó jogszabályok által lehetővé tett korlátozáson túlmenően csorbítaná vagy ellehetetlenítené. Az alapszabályban rögzített alperesi tevékenység megvalósítása nem zárja ki, hogy az alperes egyes tevékenységei során a megbízójával kötött, az etikai kódexben konkrétan meghatározott megbízások körében titoktartási kötelezettséget vállaljon a megbízó kérésére, és azt betartva a konkrét tevékenységben részt vevő egyesületi tagokon kívül más tagok részére a hozzáférhetőséget a szerződéses kötelezettség vállalásra figyelemmel korlátozza.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla a 19/2017.(04.11.) számú közgyűlési határozat alapszabályba ütközését nem látta megállapíthatónak, ezért annak hatályon kívül helyezésének törvényi feltétele nem látta fennállónak.

A Fővárosi Ítéltábla így az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította. Miután a felperes teljes egészében pervesztes lett, az elsőfokú eljárásban felmerült perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kellett rendelkezni, ezért a másodfokú bíróság mellőzte az alperes perköltség fizetésére vonatkozó rendelkezést.

Az alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a fellebbezési eljárási költség viseléséről is a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kellett határozni.

Az alperest az elsőfokú és a másodfokú eljárásban is ügyvéd képviselte. Az ügyvédi képviselettel költség merült fel. Az elsőfokú eljárásban az alperes munkadíj iránti igényét megbízási szerződésre alapítottnan terjesztette elő. A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján a kikötött megbízási díjat a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A felperes az eredetileg előterjesztett keresetét arra tekintettel is módosította, hogy az alperes az eredetileg megtámadott határozatot lényegében visszavonta és új határozatot hozott, amelyet utóbb a felperes megtámadott. Ebből következően a kereset módosításra az alperesi nyilatkozattal ellentétben részben az alperes eljárása miatt került sor. A jelen jogvita aránylag egyszerű megítélésű volt. Mindezek alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel nem tartotta arányban állónak a kikötött ügyvédi munkadíjat a másodfokú bíróság, ezért mérlegeléssel az első- és a másodfokú eljárásra együttesen 150.000 forint + áfa munkadíjat határozott meg.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről az Itv. 74. § (3) bekezdésére is figyelemmel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés szerint rendelkezett.

Budapest, 2018. március 6.

Dr. Németh László sk.
a tanács elnöke

Dr. Merőtey Anikó sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül: